Масса а мехкашкара пролетареш, цхьаьнакхета!

СЕРДАЛО

Газет арадуьйла 1923 шера дениз

№ 15 (8168). ЕРА. 3 февраль 1972 шо. Мах 2 кап.

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГӀалгӀай обкома, Нохч-ГӀалгӀай АССР Лаккхехьарча Советан Министрий Советан орган

«СВЕТ». Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

АРАХЕЦА ПРОДУКЦИ ДИКАГӀА ХУЛИЙТАРГЬЯ

Гор. Грознерча Ленински района къахьегамхой 1972 шерара социалистически декхараш

Грознерча Ленински района къахьегамхоша, КПСС XXIV съезда решенеш кхочушъян [illegible] КПСС ЦК ноябрьски [1971 ш.] Пленумо СССР Лаккхехьарча Совета [illegible]

[illegible]

СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕКХАРАШ ДИЙЦА А ДИЙЦА ПАЙДА ЦАЬД ПРЕДПРИЯТЕН КОЛЛЕКТИВАША, МЕТТА ЛЕНИНСКИ РАЙОНА ПАРТИЙНО-ХОЗЯЙСТВЕННОГО АКТИВА СОБРАНИ.

Гор. Грознерча Заводской района къахьегамхой 1972 шерара социалистически декхараш

КПСС XXIV съезда, КПСС ЦК ноябрьски [1971 ш.] Пленуме, СССР [illegible]

[illegible]

ЗАВОДСКОЙ РАЙОНА ПРОМЫШЛЕННИ ПРЕДПРИЯТЕШ, ТРАНСПОРТА, [illegible] ТОРГОВЛЕ, БЫТОВОЙ [illegible] ОРГАНИЗАЦИЙН КОЛЛЕКТИВАЙ СОБРАНИША ДИЙЦА А ДИЙЦА ПАЙДА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕКХАРАШ.

ЦӀАРЧЧАЧА ШЕРА ХЬИНАРЕ КЪАХЬЕГАРГДА

Гор. Грознерча Старопромысловски района къахьегамхой 1972 шерара социалистически декхараш

Г. Грознерча Старопромысловски района [illegible]

[illegible]

КПСС ЦК ноябрьски Пленума СССР Лаккхехьарча Совета [illegible]

ЯХЬЕ КОТБАЬИНАРАШ

Профсоюзийн областной совета президиумо, 1971 шера IV кварталехь [illegible]

[illegible]

Грозэнерго центральни ремонтно - механически завод;

«Чечингсельстрой» трест;

№ 7 йолчу специализированни треста монтажни управлени;

№ 7 йолу гӀишлой-монтажни управлени;

[illegible]

ВОГ производственни предприятей Грозненски управлени;

Грозненски городской радиотрансляционни узел;

«Гойтинский» совхоз;

Грозненски автотранспортни предприяти;

ПЯТИЛЕТКА ШЕРРА БОАХА ГӀА

Российски Федераци къахьегамхоша, КПСС XXIV съезда решенеш кхочушъеш а, [illegible] пятилетка хьалхарча шера план толаме кхочушъяр дуьйла ду а лелош, 1971 шера дӀайахь йина республика экономикехь культурехь, боху РСФСР Министрий Советера Центральни Статистически Управлени хоамо тӀе. Шера план [illegible] задани кхочушъйина, [illegible] хенал хьалха кхочушйина план. Шера [illegible] 6 процент тарта хилар. [illegible]

[illegible]

грузовой специализированни автомобиль, алапаш хьаьха 61 эзар комбайн, [illegible] 21,5 миллион тонна минеральни удобренеш 249 эзар тонна [illegible] фосфатан. [illegible] 2,5 миллион тонна [illegible] минеральни удобренеш, [illegible] фосфатан — 153 эзар тонна.

Масса тайпанча транспорта грузооборот 1971 шера 2,7 триллион тонно - километрага дӀа а кхаьча, 1970 шерарчул 6 процент [illegible] Дӏаьо [illegible] средствени: [illegible] (почта, телеграфа, телефона, радио) [illegible] 6 процент [illegible]

[illegible]

1972 шера 1 январь [illegible] 131,4 миллион сагаш вар.

(ТАСС).

ДРВ посол А. Н. Косыгина тӀаэцар

СССР Министрий Совета Председатела А. Н. Косыгина 1 февралехь Кремле тӀеийцир Советски Союзера Вьетнама Демократически Республики посол Во Тхуя Донг.

А. Н. Косыгинна [illegible] болчу мехна посолан доттагӀалла тӀехь къамел хилар [illegible] а оьгӀазна хьешт долаш долча [illegible] лаьцна. Къамел долча хана Во Тхуя Донга Вьетнама къахьегамхой Партин Центральни Комитета, ДРВ правительства, дерриге вьетнамски халкъа цӀерагӀа дет тӀера доккха баркал аьлла КПСС Центральни Комитета, Советски [illegible], советски халкъа Вьетнама халкъо империалистически агрессина дуьхьал латтабу къовсам бахьна хьалха дерах, доккха эффективни материальни [illegible] дарах.

Ший оьгӀазахьара А. Н. Косыгина цӀаьхха а баьхдир вьетнамски халкъен воха индокитайски пачхьалкхийн патриотийн бакъ гӀуллакх чӀоьггӀа хьалллоаттадара тӀаберзабьа КПСС-ен Советски пачхьалкхеин къиъ хувалургбоцуш хилар.

ДоттагӀалцен безаме чакхдьыар цӀашагӀадетар.

(ТАСС).

БРАТСКЕРЧА ЗАВОДАША

Хьалхо леледу товараш хьаду участок хьайн мехча йоаккхаспйолча Братски алюминеви заводе. Укхаза оборудованеца кийчъа йоалаш латт «Луч», «Лысьва» яхача электроплитийн конфоркаш хьаю технологически лини. Участко февраль беттехьа а торговни сете дӀачулургья эттара хьалкера яхи бӀаь хӀаьта цу чакхдалалехьа — 10 эзар тарсте конфоркаш. Цо йиш хулийтаргья Братске бахача наха дерша тоьъал дика кхочам бе. ХӀаьта уж церка цӀезига эша: городе керда хьалдеш доеча хӀара цӀеношкарча хӀара квартере уттаю цу тайпара электроплитакаш.

Братски городской Совета исполкомо чӀоагӀьайн халкъо лелаеу товараш укх шерен пятилеткен дукаха арахецара лаамаш. Цер производство наьха саине дегӀайоалае лерхӀ. 1972 шера Братскгесстрои , Ангарстрои предприятеш хьае йолалургья Братскерча шоащта цӀенош хьалдераштен дачникоштен эшаш йола шкафаш берий мебели, хӀаьта иштта ийгарийн корийн блокаш, перилкаш, рамаш, хьаста бешамаско делаю печалаш.

Пийшкаш ечу заводе кердача пятилетке хьалхергья «Чегаш» - скобяной изделеш хьаю цех. Шера по арахецаргья 6 миллион сома мехьа продукци. Братски хьун промышленни комплексо хьалье лерхӀад ширпотреба товараш хьаду къаьстта цех. Укхаза хӀара шера пайда эцаргба 500 тонна картонаи отходех хьалерта шегӀа леладу тӀормигаш, пакеташ, расслае хьайогӀара алерхӀа лелаиташ, кхидола предметаш.

(ТАСС корр.).

КАГИРХОЙ ОАГIУВ

КЕРТТЕРДАР БЕЛГАЛ А ДОАККХАШ

Вай республикера кагирхой КПСС XXIV съезда, КПСС ЦК ноябрьски Пленумо СССР Лакхьарча Советан кхоалгIа сессин решенеш политически кхьетамех хьанир айдаь болча вадашка чакхъьялар комсомольски организацешка отчетно - хоржамий собранеш. Цига нарте съезда решенеш, Ерригсоюзни комсомольски собранешкан Ленински зачет ечахенеш шоаш тIайнца социалистически декхарапш кхочашдаран партийни организацеяга рапорт делар комсомольцаша.

Отчетно - хоржамий собранешка хIоагIа теркам тIабахийта дийцар комсомольцаштен кагирхоштен къахьегама кхетам балара дош, кагийча [illegible] механизашен къахьегама овсарле лакхьеча продукцега дIадовар аахлеча, производствон резервеш кхагутайоахачен царей йайда [illegible] лоацача дакъах. Комсомольски организацеш лоархIамеча декхарех цаI доаца белгалдаьккхар кагирхошта вIаши тара йола профессеш Iомаелген цар квалификаци лакхьоягаш. Дукхьах дIадаьхачо шера царех 10 эзарна массехк керда профессеш Iомаяьй, 3200 сагмеханизаторски курсашка дешаш ва. КIезига бац кагирхошта юкъа продукце дикай лакхьяра хьоьсам доаттаберш.

Группай, цехий, бригадай, отделеней комсомольски организацешка отчетно - хоржамий собранешта масе тайпара дIадала бир комсомольцашех кагирхоша общественна производство эффективность лаккхьяра, Iилма-технически прогресс дегIайоалаелга сихдара беча балха. «Пятилеткана — къонахчар ударни къахьегам, говзал, лехарваш» яхача болама шерра даькъ лоацаш болча кагирхоша 1 миллион 200 эзар сома гаргга экономически эффект йола 5 эзар гаргга рационализаторски изобретательски предложенеш еннад.

Цу дешашта чIоагIо тоадаш тIалиш чакхъьялар отчетно-хоржамий собранеш В. Н. Ленина цIерагIча Грозненски механически чакхдоаккхача заводе. «Къамя хьуркета из дош пятилетка цIенa дагIадоккхийтаредаше яхача доаьалгIа къахьегаш болча цар «Кхоибара комсомольски фонде» 30 эзар сом Iоделлад. Цар почин хьаллаьцай республика дуккхача комсомольски коллективаша. Дукхьа производственно - технически контора кагирхоша сентябрь — октябрь бетташка нефтеловушкар 200 [illegible] тIадеьд.

Собранешка [illegible] Ленински зачета тьалхарча агаза. Цига комсомольцаша хIаране къахьегаш тIайнца комплексни [illegible] наш кхочашдаьта [illegible] царех дуккхачар пIелагIча пятилетка зиданеш хажал кьыьла кхочашъяра керда Iайтта [illegible] социалистически декхарши тIайнцар.

Хоадамбола [illegible] комсомольцаша «Социалистически йиъ вIашгIехьйоаккхийта дIахо а тоадарах» яхе КПСС ЦК сецам кхоадацадбара де лехараш. «Пятилеткана—къонахчар ударни къахьегам, говзал, лехараш» яха болам хьал а лаьйа социалистически яхьё баьина къахьегаш 40 эзар зIамига саги йоIи а республике, 30 эзар кагирхо коммунистически къахьегама ударни яха цIи яккхара къовсам доаттабеш ва. царех 4 эзарне хIанзале из сий дола цIи лелае бокъо ялкхай.

КIанз доаш да [illegible] собранешка, социалистически яхьа эффективнегIа йола форма «Професса динкагIвар» яха цIи леларя лоаттабу болам бола. Из гIулакх кьаьдцаш 20 эзар къонаха къахьегамхоI. Уггар лоархIамеча ийе профессаш конкурсаш чакхьяьар. Промышленни, транспорта, гIишлошъеча предприятешка, колхозашкен совхозашкен наздай общественни отделаши 250 кьалха латтача оаьта коммунистически къахьегама школаши вIашагIъехкай.

Шоаща болх беча боккагIа болча ховкъостеи дукха кукха дика кIанкаш передир къонахчарна. 3 эзар къахьегама ветерани кадрои болхдои къонахчарна къахьега а ийеа беха а ховкъостал лени хьехам лушш ва. Цар къонахчарна шоай говзал Iомаю.

Укх тIехьарча хинн дукха кагирхой баьйкаб ийн беча, ийна кхача предприятешка, кхаш гIулакх доаттадеча сферe болх бе. 1971 шера цу предприятешка 720 зIамига саги йоIи хьажаьд. Ответни юкъа комсомольски путевкасгIа 775 кагирхо хьайбай боахаме болх бе вежа. 50 соагIа комсомольско - кагирхой коллективо лакхача культурагIа кьайбай болхам лелабара социалистически дакъ яьина я.

Шоаш бахьа болха [illegible] дIахо, йоаача хана да деларш хувацаш яьча собранешка керда йоккхаш гучаяьлар. Гудермесски района «Октябре 40 шу» яхача колхоза отчетно-хоржамий собрание Васалиев Мингсолта кулгалдеча кхаж лелалдеча комсомольско-кагирхой бригаде шоашкара яьккхера [illegible] гойтар. Профсоюзни XV съезда сийна [illegible] комсомольско - кагирхой коллективаш яхь а яхаш шоашта лехка социалистически декхараш тIайнцар цар. Бригада [illegible] дош делар профсоюзий съезд хьалхала ди хьатIаотталехьа [illegible] хьоккамех цхьа [illegible] хьаргача план кхочашъяь [illegible] эшаш йода моттигерен минеральнни уробрелеш тоеса, ерригa гаклила хоаз дIаоттае. Грозненски района Ленина цIерагIча колхоза комсомолье — трактористa Вакановa Лемас чIаслагIа пятилетка чакхъьлалалка йолча хана шийна трактора капитальни ремонт [illegible] бола бергба [illegible] декхар тIаийцар собране.

Къамаьлаш дахча комсомольцашa цIаьаха а хьахьехар марксистско - ленински теори, партен комсомолен истори шоаш дукхагIа а хIоаргагIа а Iомаде лоаш лилар. Укх шера комсомольски политпроса системе дешаш ва къонахчарех 11 эзар саг. «Социалистически экономика лардаш» яха 123 кружок а бrах беш. Коммунистащиа цхьана социалистически болхам залабара ленински школашка, коммунистически къахьегама школашка дешаш ба эзараш дакий, нахь, мехкарийн. Дуккхача белгалдаьлад кагирхой общеобразовательни боарам лакхбе балалуa. «ХIара къонаха болх лоча [illegible] юкъера образования яха ВЦСПС секретарнaта, ВЛКСМ ЦК, бюрос, СССР просвещене Министерства хоалге цхьана баь соцам кхочашбара промышленни, транспортера, гIишлошъеча предприятешка, колхозашкаи совхозашкан дешаш болча кагирхошта ховкъостал доаттадара вIашагIъехкача комиссеш [illegible] болх дикка тоабелга [illegible]. Из ословам [illegible] тIехьагIа комсомольски организацеше сайрийкерча [illegible] дола [illegible] тIа а 500 зIамига саги йоIи хьожаьй.

Цунца цхьана цхьадола кхочашбоа [illegible] а найсакар из лоархIаме болх чакхбоаккхача хана. Цхьайола отчетни доклада [illegible] хьагойтакар хоай коллективаш организаторски массово — политически бола кхшта [illegible] кхьаст-кхьастеча комсомольцашта тIаийца комплексни декхараш кхочашдарех дунцеянар, хьалхе шера декхар «Пятилеткана — къонахчар ударни къахьегам, говзал, лехараш» яхача дениагIа социалистически яхь леларя гIулакх.

Цу собранешка тийна критически замечанеш хьакъестаеш, болх тоабара мероприятеш уттаеш а комсомольски организацеш.

М. ТУРПУХАНОВ,
ВЛКСМ обкома [illegible] отдела заведующий.

[illegible] СУРТА ТIА: заводa динагIбола комсомольцаш [illegible] Т. Антонова, Т. Точиев, М. Спиридонов, Л. Кавкина [illegible]

Л. ПЛИЕВА сурт.

ДикагIа къахьег[illegible] леф[illegible]

КПСС XXIV съездо белгалдаьккхад, наха [illegible] хоаттаеш эцаре дола [illegible] [illegible] зувзасна доккхий декхараш латт тха трикотажни фабрика коллективана хьалхашка а. хIаца аьлча Къилбасеха Кавказе бахача бер[illegible] чухьнахьа лувладу трикотажни [illegible].

Тха фабрика къона предприяте я. Из болх бе йолаелар бархIалагIча пятилетке, хIаьта укхаа [illegible] дукхагIа бараш а [illegible] дука Iезам ба са.

КIезига бац [illegible] производственни задане кхочашъярад соагIа шерра общественни [illegible] бола кагирхой, комсомольцаш. Ерригача коллектива гIулакхеш чIоагIа дог [illegible] хIана тIаьхьдосачаьда [illegible] дикагIа дакъалар.

ДIалахеца шера [illegible] коммунистически къахьегама ударник [illegible] цIи яьккхар фабрика 75 болхлой. 1972 шера [illegible] [illegible]. Царех дуккхагIа [illegible] комсомольцараш кагирхой бар. Шерра [illegible] бе къонабараш [illegible] [illegible] «Пятилеткана — ударни къахьегам, къонахчар говзал, лехараш» яхача [illegible] [illegible] [illegible] Шоай шера [illegible] тIехьарча укх дешашка а белгала [illegible] Тутаева ІасIет, Дукиева Хьайсфа, Базурталова [illegible], [illegible] Тушгоева [illegible] Садаева Лиана, [illegible] Шарийат, кхыбараш.

Укх [illegible] тхоай собранешка КПСС ЦК ноябрьски Пленумен СССР Лакхехьарча Совета кхоалгIа сессей материалаш юкъаш хиннад тхо. Цар решенешкар [illegible] тхога. Цар керттера чулоацам—хIанзалесана къахьегарах кхочашбоа Iе дин йоацига да. Цудухьа производства эффективность [illegible], къахьегама овсарле лакхьера продукце дикал тоеча кагирхой [illegible] хургболаш цар хьахьегамен политически сатийна [illegible] тхо.

Фабрика партийни организацей новкъостал ду оаха къахьегамхоштаi юкъе социалистически яхь шерагIа йоаржайра. ХIара тха предприяте коммунистически къахьегама ударник яха цIи яккхара къовсам лоаттабеш 240 саг ва. Цар балха хIара бетта [illegible] [illegible] [illegible] а [illegible] а [illegible].

Т. ХАУТИЕВА,
[illegible] трикотажни фабрики ВЛКСМ комитета секретарь.

ХIАНЗ ШЕ ВА ИЗ КХЫБАРАШ IОМАБЕШ

Школе дешa ваIача хана дика токарьдела болх бе безам болаш вар Ильясов Сурхо. Цига дешача кIоанг - дукха из говзал Iомаяь яле а дагалаьттар цу сахьате кхочашде аьттув балалар цун. Школера воалаше а Советски Эскаре гIулакх де вахар зIамига саг. Вахьда цига а дилдалашар Сурхойна шийн безам тIабоьа гIулакх. Кест-кеста го йоттир уккха къона салте токарни станока гонахьа кхестеш. Хьеш хиннараш хайра говзал да эша боаткаш мара йоацаша я, чIоагIа дега сатоIаш хулар цунна болх беш йола станок биаргайча.

Эскаре гIулакх даь яьича валара. иньк леха безалареэ вацар Сурхо. ЦIавоагIанехьа «Красный молот» заводе балха эттар из. Дика тIайцар зIамига саг берт тайнача болхлой дезале. Дукхача дана дена дагалаьттар кхочашлара зиньк шерра хьайбайлa ear.

Механически цеха клапани иоробкаьта обработка ю участок болх бе дIаволалушше а езалар зIамигача сага. Йоакхача сийрдача помещене найсана лоаттамагIе латта токарно-расточни станокаш, сихбенна болх беш боалла боллалой — из деррига цун безам тIаоаш дар.

КIезига хилошар цун хаьхьагIадуагараш санна дега ше эш воала доош в. ХIана зовналар доал цун уггара хьалха станока гIо болх бе волавеннача хана лоадама говзал ца эвача операше а шийн нол евготдера дега дахача. Деррига илбса деш санна хетар, хIаьта а вIашгIехьдалкар цорбкана доагIеча тайнеро Iург хаина. БоккагIа бола новкъостална цу сахьате гIо дар. Деррига бIаьнгий рона дерагIа дIаидIоагIъехь бехкийе хаиналар.

Бутт мара ца баьнлор хIанзал дика саекхуйи шалаа, зIамигаьа сага чоалпне токарьа операшт а Iомаваьа.

— Токарьа говзал дахта жир кароанувр а, чоалхане деталаш Iомавалар летта кIаргаIовирдолаш хIона дир — йоах доахьашка из болк бе IомаваI дахача Слунинцьи Геннадьа. Хетаргаяба бера хана деча Сурхо дув баггана чIоагIта безам болаш хилар а. хIаьта хьеиеча хана гIо е, дьехам бола вех хилар а белла доаале [illegible] ва.

Дагтара деиге [illegible] гIор кьонича токарьа говзал, болха къайленаш йовзера чIоагIа тIаккхуди ваьча цунна гIадбоа шоай оапт дIайоаскиайар бинкагIчар. МоллагIа зайел дико кхочашйоре Сурхос. Цейа хутакхоша теркалдир из. Дa тIехьа йоалханегIа [illegible] бола болх тIабахха баьвр ун цунна.

Дагтара долаш уггара хьалха аспорте дIаузийта хадамаш норобкаш найсьа шийта эаэш хIиана ди. Хеиахьиш лиаш ца бола бe баахьагa дега алавуиш вар то-пара. Цу тайпара бола бe бера ага зIаиья де йии йоала гIулакх даер. Ерига шийн говзал, кхетам тIабахийта хьахьегаш вар Сурхо из лоархIаме ваша логтIа кхочашдара, цхьабакъа бола из латта дика хьабулавар. Цига тIаверa цунна тхьовра лаша из хунш хьана мастер Ковалев Петр Михайлович. Цо чехка токар гIалат. Обороташ хурпа ревек кIоанга оагIора [illegible] шера [illegible]. Цига цунна хьахьийлар цха хердалакха дезаш вар Сурхо. Шудове доттах хьаIояш летт цун болха оагIорг.

ХIана дукха дейчьа ца лоахоедехьа дIауйтача продукцена детаршa. ХIаьта цун кхаьва аьиьта детал дика хул. Берд сахьата 16 детала обработка е кхоаву ал. нормага хилача 180 процент цун.

— Дика бола бара саьга, шийн вонт хела бола [illegible] дIокира а тIоро во вола. Ильясов, — бола ваькхагIвача мастера Кагаловна Бериe-Михайловнча. Из да юкхьа шe бола бe доалуш бонцкагIвар шийна лоаттада, новкъостал ад дикадейла вонайца хьагойтаи йола дика хала.

Дукха из йоацаш Сурхос йиан бe Iомаввай хинна Шагров Виктор хIана цунна цхьа станока тIа болх беш во. Хьаьна Iомаваьда йела [illegible] дакхьа хIоаш шийна доркьа хIоана шийна хоргIадаьича санна детай хулар Виктор, хIаьта хIана шийн хьехар цо тIехьаки дерда во наваьдахал.

Цхьан станока тIа тIехкина ше болх бe Iомавеллий кхочашбеш вав Сурхо, чхьа тайнера балха оперешi кхочаш а ета бола станока тIа къахьега Iомавеиа из. ХIаьта из доккха хIама [illegible] бола бу 2,5 шу мара довлахта бенталин.

Общественни гIуллакхашта а вахкардра хул комсомоле вов Ильясов. Из ва цеха комсомольски организацеш секретара заместитель. Суббортикашка, тиражой сайренашка, культура цIагIа мероприятеш кийчъеа а чакхбоахача а дикара дакъа лоацаш ва из. Цудухьа дуцки хоза Сурхо вевзаверча хока, нокъостанта.

ХIанз пятилетки де дор шера кхочашъяра къовсам лоаттабеш ва къона болхло, хатта дe ю тIаийна декхар.

В. ДОРОШЕВ,
«Красный молот» заводе № 10 йолча цеха слесарь.

Грозненски электромеханически заводе дикагIбола комсомольцех лоархIаш ва Ширвев Семен. Дукха хан яц из уккеза къахьегам вoла, хIаьта а электроконструкцей цхха говзача сабенрашта шийсса чоалалы бола бе [illegible].

ХЬИНАРА ХЬАСТ

«Пятилеткана — ударни къахьегам, къонахчар говзал, кердадараш» яха болам хьал а лаьцa къахьегаш а района ерригa комсомольски организацеш. Цар декха хьетаду цагирхой коллективай балла вах беца хьна шерра социалистически яхь йоаржаь цар доахача къахьегама толамашца уж политически дедал айденна хиларгех хьежа бергхилар. Цудухьа шоай деррига хьинар пятилетка зиданеш ханал хьалха кхочашьяра, 1972 шу — СССР хьаь 50 шу дуза шу къахьегама толамашца белгалдаккхара тIадоахийтах района кагийча нахе мехкарашек.

Дукха дика гIуллахаш хьегIдийнад кагирхошта кIоалгIча пятилетке. Из хатта хилйтара чIоагIа гIо деш я «КПСС XXIV съезде решенеш —кхочашъе» яхача девизагIа чакхйоаккхаш йола Ленински зачет. ХIара комсомольско тIайнгача комплексни декхараш хьагойт уж хьинарагIа къахьега, шерагIа общественно-политически вахаре дакъа лаца безам болаш хилар.

Иштта, «Красный молот» заводе № 8 йолча цеха токара Ремизов Петра пятилетка 3,5 шера кхоачашъергъя, аьнна декхар тIаийцад. Шийга дешна деш хоаргтанпоа пятилетка аьлдарча шера задание хадал шо бутт хьалха кхочашдир къонача болхлочо. Укх кеpарча шера а денна шийн норма 120—140 процент кхочашъеш хьаьоагIа из. Районе белгалбаьна къахьегаш ба Заболотне цIерагIча типографе комсомольски организаце секретарь, райсовета депутат, печатница Тяшкова Раиса, хIамаш тегача фабрика комсомолка, райсовета депутат, [illegible] Николаева Вера, шера ала 9 балха кхочашъяь из, пяейнопроизводственни объединение - моторина Долинина Зина, АН-2 самолета командир, комсомолец Г. Саваров, дукха кхыбараш.

28 декабре района ерригача гIишлошъеча организацеша рапорт делар шера план кхочашъяь, аьнна. Из толам бoaккхача хьинаре къахьегаш кагирхоша а. СМУ-1 комсомольски звенье «Пятилеткана — ударни къахьегам, къонахчар говзал, кердадараш» яхача болам болш шера а дIадахача бIарчча шера хIара беттара задание 120—130 процент кхочашъеш хьевнай. ХIаьта Нохч-ГIалгIай АССР заслуженни гIишлошъечо А. Цечоева кулгалдеча бригадерча монтажникаш звено, цхьан бетта 25—30 эзар сома хайна бу. [illegible] 6—8 процент хул иол. Дика [illegible] [illegible] [illegible] хьахьегама СМУ-4 [illegible] къахьегама Турпале нов. Хадижева кулгалдеча бригада гIишлашаверан а.

Района дуккагIa [illegible] комсомольско-кагирхой коллективаш дIадахача шера шоаш тIаийна дикар социалистически декхараш кхочашдина. Царех цхьа а белгале а мехкаьтте оборудовани [illegible] комплектаци [illegible] бaх комсомольско-кагирхой бригаде [illegible]. Комсомольски организаце секретарь Востров Александр волча цу бригадa соалт коммунистически къахьегама бригада яха цIи [illegible]. Царех хIара къона болхло цIанна тара бола [illegible] профессешe Iомаяь ва. КхоалагIа разряд лохагIа квалификаци йолаш саг вац царех юкъе. Ахаш де бач уж. Царь институте деша вагIа, хоаь — техникумашка. ХIаьта Вакиров Александр ва Грозненски нефтяни институте шоалагIча курсе дешаш ва. Бригаде ва спортсмен ва кхьалагIа разряд йолаш, шийн спортивни гимнастикаьа спорте мастера кандидат за. Цар дуккагIа бола кагирхой ваьрсах цIе [illegible] [illegible] тамаш тодахь города улицаш арабовла. Шоай дружинникаш хилара тарра милицена новкъостал доаь из уж. Цар коллектив болх беш сенна дика волаIа хоаш а. Цудухьа [illegible] декга чIоагIIуш латт цар берт, хIаьта дукхача дахьа шоa тайна ма дий хьаллашъа отчетно [illegible] тахана кхочашдеке.

КПСС ЦК «Социалистически яхь вIашгIехьйоаккхийта дIахо а тоадарах» бола соцам бича дIахо цу хьакъе комсомольски организацеша беш бола болх эрребаьккха тоабара дукха мероприятеш чакхъяьхай ВЛКСМ райкомо. ХIанз шерра яхь яьржай района промышленни предприятешка, коммунальни боахаме. Комсомольски путевкасгIа Камски автозаводе болх бе хьожаваьа 40 саг. 11 комсомолец республикански комсомольски ударни гIишло — карбамидни [illegible] [illegible] хьалхара бахача бени дIа беш вa. [illegible] пятилетка [illegible] шера задание кхочашъярча хьаьр йола хьакьд [illegible] [illegible]. Студенчески гIишлошъеча [illegible] [illegible] 400 эзар сома пайда бена. Ленински зачетагIа [illegible] бергачi комсомольских хIарабар предприятешка, заводашка, гIишлашъеча - [illegible] бола [illegible] № 63 [illegible] [illegible] [illegible] хьалхача [illegible], № 14 йолча школера комсомольцаша консервни заводен «Родина» яхача совхозен. Республикански ударни гIишло хьалъеча [illegible] [illegible]. ЛАЙ 1, 2, 7 [illegible] шоай дешархоша.

Района кхоь комсомольски организаце 1971 шера ВЛКСМ ЦК [illegible] [illegible], хIанзана [illegible] [illegible] [illegible] № 3 йолча бригадa социалистически [illegible] [illegible] ВЛКСМ ЦК [illegible].

Ленински района комсомольски организаце 26 шо эзар дерга хIара комсомольски коллективе кагий нахи мехкарийн тIагIертта къахьегаргдой, хьалаш хьадара, уж шоай балха говзал лаккхьяра кердачуж тIайхуеш хилийтара.

Ю. МАРЧЕНКО,
ВЛКСМ Ленински района хьалхара секретарь.

БОККХАГIЧАРНА НИЙССА

КПСС XXIV съезда решенех кхоачашъяра республика цхьаьна яхьа юкъе баха тха района кагирхой а. Цу гIулакхо хIара комсомольца, кагирхочоа шоай предприятей, [illegible] производства дукзаденна лоархIаме декхараш хьалхашка оттадаьд.

Промышленности къахьегараш технически прогресс дегIайоалаелга сихдара къовсам лоаттабе а рационализаторски изобретательски балла кагирхой дукхагIа юкъерзара кланаш кхочашъьелга Iалаше а дезаш ба. Наха эша гIулакхаш деча сферe керттера дар да къахьегамхой рaьза хургболча тайпара болх вIашгIехьбоаккхалга, хIаьта юрта боахаме — кагирхой дукхагIа хьайбаi боахаме балла хьожабелга, механизаторски шеобуч кхочашьелга, хьадараш да.

Юрта боахаме тахан тхона эш 63 саг фермашка, 363 механизатори. Къона низ цига тахан хьожабелга тха уггара сихагIа де дезача гIулакхех цаI лерхI оала. ИЗ хIара кIеанга къахьегаш района комсомольски активо.

Сунженски районе кIезига бац шоай гIулакх дика доаза бола кhoмаoкhи. Уж ба Кирова цIерагIча колхоза доярка М. Рыбалко, «Путь к коммунизму» яхача колхоза механизатор Н. Гордиенко, кхыбараш. Царна уллув хьалъеттаб тахан пятилетка хьалхарча шера лакха толамаш доахаш бола кагирхой а. Иштта, XIX партсъезда цIерагIча колхоза къонача доярка Ефремова Любас. Ленина цIерагIча колхоза доярка Уилева Айшета, «Путь к коммунизму» колхозерча Насырова Зинас шера лоархIа шоаш тIайнца декхараш 7 ноябре тIаккхачешка кхочашдир. Кирова цIерагIча [illegible] хьайбаш лeладечо Темирбиева Гелане даьдахьа бусi [illegible] хIара бедлаа 950 грамм дуй тIаккхатайцад. Шоай боахамаш уггара хьалхарчерна шера зоаннеш кхочашеньвй XIX партсъезда цIерагIча колхозе [illegible] тракторни бригада, Ассиновски консервни завода сом чакхбоаккхача цеха комсомольско - кагирхой коллективаша.

Тахан, районе къахьегамхоша лакха социалистически декхараш тIаийцача хана, къона [illegible] тахой, механизатораш, хьайбаш леладераш кхи а дикагIа къахьегара торокаш лехаш, керда накъьаш тохаш ба. «1972 шу лакха дикал йолаш къахьегаш чакхдаккхе» — цу тайпара чIоагIо ер 24 январе шоай собранешка лакхе вай хьоаньа шалагIча тракторни бригада къахьегамхоша. Из дерriа кхарагIдаргдолга хоартда цар къахьегама гIуллакхаина хьежача. Царех хIараш укх деношка шоай нормаш 120—130 процент кхочашъеш. ТIаийцача декхараша даллача ремонт чакхъяккха яхь цхьа бутт за [illegible] [illegible] хIанзалера тоаьь [illegible] техника. ДуккагIа йолча механизашта комсомольцашна шоай [illegible] ремонт.

«Дийкальара ярма яхьа садшт хьаккa кхочашъергъя» [illegible] шоаш хьаллаьца гIулакх дикана къахьегаш чIоагIдеш ба Ассиновски консервни завода къона болхлой [illegible] [illegible]. А. Сидоренко, Р. Булдакова, Н. Покидка коммунистически къахьегама ударника яха цIи яьккхай. Цу завода сом чакхбоаккхачех томат дечий цехь къона коллективаш шоайла чIоагIа яхье яьнна я. Томатни цехо январа хьалхарча ах бетта задание 106 процент кхочашдир, сом чакхбоаккхача цехо — 105 процент.

Шоай производственни задане кхочашъярах кхоачамбеш оаш завода кагирхой. Цига болх беча къонача болхлоша З. Манукова, З. Ли, Н. Беседина, З. Литвиненко, Н. Юртовая хIерана [illegible] профессеш Iомаяь. Дукхалгагаж наьчар шоай квалификаци лакхьяьй.

Карабулакски бурув [illegible] бенаш управлене ва [illegible] Бункейен [illegible] бригадашка балла [illegible] хIаьнирчув 186 процентагIа шоагIагIчуи 1927 процентагIа дIаналиад. Из товене боаккхача [illegible] къахьегама [illegible] коллективана [illegible] [illegible] [illegible] а.

[illegible] ВЛКСМ комитето чIоагIдаьа кагирхой звенеш вIашагIйоахка а царна дикъе «хьошаме [illegible] ма культурам [illegible] [illegible]» яха цIе яккхара яхь йоаржаe а. Цу боахаме комсомольски организацеш лерхI 8 саг фермашка болх бе хьожаваь. ХIаьлленьа [illegible] яхийтай [illegible] йоI. Уггара хьалха комитето дакь кхайкарал хьалхална ферма балха ера комсомолка Алиева Тамара.

Кирова цIерагIча колхозе шерра яхь йоаржаеш а механизаторски всеобуч кхочашъеш а, яхь баьиннача кагирхой профессионални боргаш хьакхаь а ба. Январь бетта шоай квалификаци лакхъяйтара Серноводскерча дешархой училище 7 комсомолец тракторист вейнтайтаи цар.

Совхх дика хьоакхамаш делл бIаьш бола къонабараш укх шера шоай балха темпаш дагIлодайтаи бIи. Иштта, СССР Лакхехьарча Совета депутатаца, доярка Рыбалко Мариина цхьан бола беш я комсомолка Григорьева Нина. Говзача доярка [illegible] Iомаш бола бeтe хилам бакхха аьттув баьинаб. Январь бутт чакхбоалаш ше ладебаа хIана Iаттагара 3310 килограмм [illegible], хIаьта [illegible] юкъаш йолча новкъосто хьоккам 47 килограмм мара тIех ба.

Доаха шерагIа ярмаш латт кагирхошта юкъе яхь. ХIана районо цу болашэ вахна къахьегаш ва 3780 кагирхо. царех 300 социалистически яхьа ударник ва.

Пятилетка кхочашъяра [illegible] табеча къовсаме яхь а айъаш кагирхой творчески хьинар. Районе конкурсе хоттаьа дакхача 20 рационализаторо шоай предприятей кхоибара фонде хааp эзар Iоделлад.

Январь бетта ленински зачета дIоцуш яиниеча укх кагирхоша шоай новкъостиета хьалхашка отчет елар комплексни планаш кхочашъярех. Цига хьаьта гучадаьлар района комсомольцаша [illegible] дикка политически дегIабаьхаалга, уж дIаяло йодача хана кхи а хьинаре [illegible] лаьрхIа хилар.

Района кагийча нахи мехкарашeц пятилетка шоалагIча шера яхьа а чIоагIагIа къовсам лоаттабергбол «Пятилеткана — ударни къахьегам, къонахчар говзал, кердадараш» яхача болами не яххара хIара де къахьегамах дикка хилийтара, шоай профессионални говзал лакхъяра, кердадар яьа а лохаш а бахбара киредахьара.

В. ЧЕКУНОВ,
ВЛКСМ Сунженски района хьалхара секретарь.

ЛАКХА ХЬУВКЪАМ КХЕБАРА

Дӏадаханча 1971 шарахь цхьадола толамаш даьхна Грозненски районан юртбоахамо къахьегамхоша. Кхоачашйир пачхьалкхана шура, дулх, фуьгий, тха, баьцадарам, ялат дохкара шера план. Хӏаьта дӏадаханча шера пачхьалкхенга ялат дохкара заданеш кхоачашдара дьюжача социалистически ахьа итог йина болгашьаьр Грозненски районан кхаш лелхарашна хьалхара моттиг яьккхира. Баьккхача толамаш лакха мах а баь ахчан преми а луш РСФСР Министрий Советан ВЦСПС-ен карара хара тома Цӏе байрах елар Грозненски районан къахьегамхошта.

Хӏинз кйслагӏча пятилетка шолагӏча шера шеан тӏаьйна социалистически декхараш тӏаьхьа кхоачашдара къахьегама векте а итта хьинар ехе на кхиьн къахьегаш ба КПСС XXIV съезда решенешка дегаш тӏеэдахьа бола районан юртбоахама болхой.

Къаьстта чӏоагӏа сарсагӏйбала тхьа районан кхаш [illegible] хьувкъалара. Деррига тха ца социйташ деш да гурахь йийначан юртбоахама культурашта хӏинз ошаш хила гӏулакхаш. Дарна азотни удобренешца самолеташцен хьатта лелча машенаш подкормика ю. Хӏапзле подкормика лоь тхьаь ухаь вор гектара тӏарча гурахь йийнача культурашта. Толамца чакхбаьккхаб гурахь дийнача ялата подкормика яра бола Ленина, 1 Мая цӏерагӏча колхозашка, «Горячеисточненский» совхозе, Чакхболаш дитт из бола ихьоалагӏча шурий, «Загорский» совхозашка а. Хӏанз шеи самолетаца гурахь дийнача ялата подкормика еш ба Грозненски шурий совхозе. Варӏ вор гектара тӏа дийнача ялата подкормика е ларӏ цу совхозе укх [illegible].

Цу болхаца цхьаи, йишац района къахьегамхой бӏаьсти юча культурий дакха хьувкъам кхеӏара тешаме лард йолла а. Ха ца къовсам бӏаьсти культураш дӏашорйолча яьтта органически минеральни удобренеш йоккаш ба района механизатораш. Из бола дика вӏашуӏхьбаьккха чакхбаьккхара лаьррӏа отрядаш дӏашагӏьекхай бригадашка. Бӏаьстта дика бу кхаллка органически удобренеш яхара бола Ленина цӏерагӏча колхозе. Шоай болхамерча трактора кхоачам а ца беш кхаллка органически удобренеш дӏаккхахьара Грозненски районан «Сельхозтехника» МРО новкъостала енна лафеташ тӏехьа йоза дӏе трактор йоаладьй боалаше. Кхашка органически удобренеш дӏаккхахьача трактористашта юкъе къаьстта дика къахьег механизаторашта Дашаев Паше, Клубин Виктора, Терник Николая. Хӏара сменагӏа [illegible] хаьдӏача 30—35 тонн органически удобренеш дӏахьу цар кхай тӏа. Январь бетта ши эзар тонн органически удобренеш йиллар цу болхама механизаторааша.

Юртболхама культурий хьувкъам лакхӏера дика ресурс а ю.

Толамца чакхбоалаш зорт кхалла органически удобренеш яхара бола Сунженски районан «Победа» колхоза къахьегамхоша даь кхайнарал районан болхамашта юкъе этара хьалха хьалхаьнача Грозненски шурий совхозе. Гурахь ӏайи кхалла 60 эзар тонн органически удобренеш йилла социалистически декхар тӏайнцад цар. Планагӏа лаьрхӏачул шоьа дукхагӏа я ш.

Болгадакха доагӏа, дӏадаханча шера ялат чудахьаш из пачхьалкхенга дохкаш даьхна хилхача хьовзаний лакха мах а ба Грозненски шурий совхоза коллективана ахчан преми а луш РСФСР Министрий Советан ВЦСПС-ен карара шера тома Цӏе дӏамалла енналга.

Юртболхама культурий лакха хьувкъам кхеӏаран шерта дощхьар ӏалашдаран къовсам доаттабеш тха района къахьегамхоша лаьрхӏад укх шера кхашка 160 эзар тоннал дӏоагӏа [illegible] органически 15 эзар тонн минеральни удобренеш дӏа. Ялата [illegible] лаьккхаш даӏ — удобренеш я. Оаха лаьрхӏачунга хьежача, йисолагӏа пятилетка чакхйоалаш хӏара гектара тӏара чудахьа ялат йиь центнер тӏакхета деза. Хӏанза 1975 шера еррагӏча районе хӏара гектара тӏара юкъара лаьрхӏача чудахьаргдола ялат 22,5 центнерагӏа кхоачаргда. Из дена хиен беккеоххамен декхар кхоачашде йиш хургья, йоллча сацна хӏара шера хӏара гектара гӏа дий да дахкача лаьтташка юкъара лаьрхӏача 3—4 центнери хий дехкача лаьтташка 6—8 центнери кхоачашйолаш минеральни удобренеш юлле. Хӏаьта уж торона йоллаш я районан боахамий.

Шерагӏера шерагӏа дукхагӏа хух тха района болхамашта пачхьалкхено хьахеца минеральни удобренеш. Нагахьа сапна, дӏадаханча шера пачхьалкхено тха районна 17,5 эзар тонн хьахийна ниннаьлле, укх шера 22,5 эзар тонн азотни, фосфорни, калийни удобренеш еннай. Цхьадолча боахамий специалисташ хам бац цу удобренеи. Из кхоачамбоацар да. Республиканска зональни лаборатора лоьча анализо хьахьехар тха района дукхагӏа долча боахамий лаьтташта къаьстта мукъа йола фосфор эшалгӏ. Цу тайпара лаьтташ 56 эзар гектар да районе, хӏаьта калийни тух эшаш итт эзар гектар лаьтта ла. Из гӏулакх чӏоагӏа ӏевкъ хьувкъана.

Дукхагӏа болча специалисташта хет лаьтташа калийни тух дукха да аьнна. Из дерригга бакъдац. Цхьадолча лаьтташка дилла да я да из нитта. Иита эшаш калийни тух. Цхьабаьъца дукха лаьтта да из тайпа удобренеш шийца кӏезига йолаш а. Цудухьа хӏара участкашка дукха оьнаргӏа хьежна ӏунаш да а кӏахьеккаш лоаттаб а беза. Из ха, из тахка, хӏара боахаме, хӏара лаьттай участкашка оттавь картограммаш тиза еза. Из хургда лаьтташа оьачух кхаьга. Цу кӏа хьешача хоьш хургда мел, малда, малагӏа удобренеш йилла еза. Цу лаьттай участке калагӏа юртбоахамий культура дикагӏа хьувкъаргьа. Из да, ӏомада, кхай картограммаш уистар — хӏара агронома декхар да.

Юртболхама культурий хьувкъам лакхӏера лоархӏаме да севооборотана хьежна. хӏара культура дикагӏа йола предшественникаш хиннача из дӏаер. Цу гӏулакхе хьувкъам айӏйрах согӏа, лакхьергья лаьтта ихьоаллой а.

Вай лакхо йийцача факторашца цхьан, хьувкъам лакхӏара гетара лоархӏаме да юртбоахамий культураш лакха кондиции йолаш, цхьоалагӏчен шолагӏчен классашка дохагӏа доадача фуца дӏаер.

Хӏаьта мишта йоахко аьй тха районан боахамашта бӏаьсти юча культурий дакха кондиции йола фу ӏалашдара?

Планагӏа 3640 тонн ӏалашде дезача 3680 тонн ӏалашдаьд боахамаша бӏаьсти юча культурий фу. Деррига дӏадуьча кондицига дӏа а кхоачадаь ла. Цул 600 тонн хьажкӏай фу цхьоалагӏча классагӏа ла. Цхьа кӏезига ма юкъера даьлча деррига а цхьоалагӏча класса кондици йолаш да 2200 тонн гореха фу а.

Бӏаьсти дӏадуа фу къаьстта дика ӏалашдаь шолагӏча шурийн баьцадаарийн, цхьоалагӏча шурий совхозий, Ленина, 1 Мая цӏерагӏча колхозий къахьегамхоша. Цу боахамашка ӏалашдаь бӏаьсти юча культурий деррига фу цхьоалагӏча класса кондицега дӏакхоачадаьд. Кӏезигӏа бакъ ятт цхьан шера тӏаьшайнача баьций фу ӏалашдара гӏулакх. Пхьарагӏа шишача тайпара ӏалашдаьд из. Цхьабаьъла района деррегӏча боахамаша дӏакхоачадаьдай из а дӏадуьча баарнига. Молаш? Йоаш ла 135 тонн сунженски баьца фу да Грозненски шурий совхозе хӏанз а дӏадуьча бӏаранга дӏа ца кхоачадеш ул. Шийна оасара баьций фу, дукха нуркаш йоландаь дӏадуьча боарамга дӏакхоачадаьчох ларӏац «Загорский», цхьоалагӏча шурий совхозашка ӏалашдаь фу а. Цун согӏа цу боахамий кертера агрономаша вов. Иноземцова, Ваганова. Бакхо кӏезига терахк тӏаьбаьй аз фу дӏадуьча боарамга дӏакхоачадара хӏана а.

Бӏаьсти ганна ла. Цхьа фууьт баьцца бӏаьсти юча культурашта лаьтта кийчде, кхьыдола балхам чакхдаха арабаргьа кхийна механизаторашта, кхьыдола балхой. Хӏаьта уж балхаш агротехнически дикагӏа йолча ханашка чакхдахара хӏанз нийслуш хоай кхоачамбашарш юстар а доахам дика йийча а эса районан боахамий.

И. БОЙКО,
Грозненски районан юртбоахамий управлене кертера агроном.

ХА ЗЕХЬА ЙОАЯЦ

Дукха ха йоацаш Наурски станица культура цӏагӏа хиннача районан дикагӏа болча юртбоахама къахьегамхой совещание итог йир дӏададача шера баьча балха. Ала деза, районан юртбоахама къахьегамхоша цхьаьца толамаш даьхад йислагӏча пятилеткан хьалхарча шера. Иштта, пачхьалкхенга ялат дохкара план — 116 процент кхоачашйир, хӏаьта хьайбай продукци йиккарен из пачхьалкхенга йоккаран план а социалистически декхараш а тӏехдоалашдир. Хӏара гектара хӏара планагӏа 20,4 центнер за йеча 22,1 центнер ялат чудера районо. Из а кхоачам болаш тӏоаллх йоацача зоне. Хӏаьта из толам баьккхаб района ялат кхедераша лаьттал лелалара культура дикка лакхъяяб. Иштта, гурахь из культураш удобренешца дика хьаьндаьча лаьтта цхьоалагӏча класса кондиции йола фу а тоссиш шера ец укхаза. Хӏаьта бӏаьсти юча культурашта деррига лаьтта аиба еах.

Гурахь дув ялат дӏаделехьа дукха хьалха болабир района кхаш лелалераша укх шерара хьувкъам бахьан къовсам. Гурахь юча культурий фуна лаьрхӏа хӏайкйна хиннача участкашкара ялат тӏьахари ардари къаьст-къаьстта а долаш комбайнаш лохача скоростанца а лелаеш чуйийцар. Цу тайпара чуоцаш фу кӏезига толхаду. Хӏаьта сиха, хьакхари ардари цхьан а дола чуоцаш дукха хон фу.

Укх шера ӏа дӏадаханча шерашца нийсдича къаьстта шийла ла. Хӏаьта а района лаьтта лелалораша яхьан дийнахь соцадац ахалмхара балхаш. Дукха балхаш да бӏаьсти тӏакхачалехьа хӏанз чакхдаха деваш. Иштта, бӏаьсти культураш дӏашорйолча кхашка органически удобренеш яхка еза, гурахь дийна ялат минеральни удобренешца цӏа хьаьйдича даргдац. Ӏоаве ева юртбоахама кердан кадраш, цӏенъе ева хиха система, ихьдараш.

Шовзткъе цаӏ эзар центнер ялат кхеде дезаш ба укх шера района юртбоахама къахьегамхой. Тха района ӏалама хьаланка итта дан из декхар кхоачашде, цхьабакъда торонаш дукха а. Хӏаьта цу торонах бийна пайда оца гӏертаж къахьегаш ба районан коллективий а совхозий боахамий а.

Укх дешаршна хоарташ из болхашоъхьа оаца районан кхешие юртбоахама кеапце самолетий моторий тешам. Гурахь йийнача культурашта минеральни удобренешца подкормика еш я уж. «Россия» колхоза гурахь йийнача культурашта подкормика я дӏахӏанз дуи лоаллаха уллача Ленина цӏерагӏча колхоза гурахь дийнача ялата подкормика еш я ши самолет. «Россия» колхозе сацна из бола чакхбаьккхаб «Красное знамя» колхозе, «Терский» совхозе. Районе гӏолла подкормика яьй хӏанзле итт эзар гектара тӏарча ялата.

Болгадакха доагӏа хӏара гектара тӏа дуллача минеральни удобренеш боарам дӏадаханча шерашца нийсдича укх шера дикка лаккхбаннилга. Хӏара гектара тӏа 20 килограмм дукхагӏа тоададен удобренеш.

Моллагӏча производственни участие боалкха толам бахха кадраш тайпа ба. Цудухьа оалаждаш терлам тӏалоаттабу районан боахамашка юртбоахама кадраш кхеяра, къахьегамхой балха опыт, говзал лакхъяра.

Дерригача боахамашка шагӏаьхка бола ӏеш я агротехнически школаш. Цига деша баӏерам тайп тайпара хадам, профессеш йола нах ба. Уж ба ялат, хонсан, сом. баьцадаараш кхедераш, хий дехкараш. Районе хьерриа а 700 сал ла уж. Цул 115 хий дехка ӏомаду. Дукхаллашка хьехаш ба балха йоккха опыт йола юртбоахама специалисташ. Царна юкъе ба района юртбоахамий управленера специалисташ а.

Чӏоагӏа йоакха а района юртбоахама культураш кхевешка кхеяра. Хьажкӏаш, шекара свекла, тайп-тайпара баьцадаараш кхедера шовзткъ [illegible] районе дӏаьмагӏьоала. Царна дӏакъастадаьд лаьтта, ӏалашйаь хилалза ярйоацача техникаца. Тӏейийцад массайолча звенона социалистически декхараш.

Дукха ба звеньевойшта юкъе юртбоахама культураш кхевераш йоакха опыт, говзал йола нах. Масала, Ленина цӏерагӏча колхозера [illegible] Серагӏ. Дӏадаханча шера хӏара гектара тӏара юкъера лаьрхӏача 33 центнер фуалагӏа хьажкӏаш чуйийцар из кхагалхача шеве коллективо. Тха района хьаланка хьоажача [illegible] тоадаш ба из.

[illegible] тайпара йоакха юртбоахама къахьегамхоша бӏаьсти дуи фу ӏалашдара а. Планага хьожжа ӏалашдаь тоъам болаш да из района деррегӏча боахамашка. Хӏаьта дукхагӏа дар хӏана цхьоалагӏча классан кондицега дӏакхоачадаь я да.

Йоаш аьнча, йислагӏча пятилеткан хьалхашка лаьтта социалистически декхараш тоадаш кхоачашдара дика хьо ба бен къахьегаш ба тха районан юртбоахама болхой. Хӏаьта цар [illegible] ларах тайша а на со.

А. [illegible],
Наурски районан юртбоахамий управлене кертера агроном.

Вахара хьал: цхьан шеро даьр

1971 шера Советски махка халкъо боахам дегӏабоалабара Пачхьалкхен план кхоачашъяра итогех бола СССР Центральни статистически управлене хоам.

СССР-ера экономически статистика, хетаргахьа, итара чӏоагӏагӏа гӏордаьннача ӏилмех цаӏ а. Январь бетта итера тӏехьенир а дерриш цул хьалхара чӏеваиндификахь, ЦСУ хоам кепатеха арабаьннача хана, московски метро вагонашка, автобусашка, трамвайшка теркалдир аз газета тӏерд цифрай йолоцкаш нийа тӏа байраза мишта ешар. Экономически статистика селдара чӏоагӏа хьашт хилар тамаш а ни къахьегамо хӏара сага мел шоар ӏалашде дезаш бола общество. Селлара чӏоагӏа хьашт хилар аӏалле тамаш а из моттера дикка болача наьха вахара материальни культурни боарам дикка лакхбанедолаш йолча кердача советски пятилетка балхий йоккхача фронтера итара хьалха къаьча шера [illegible] аз хиина хилараш.

Хоаш ма дарра, из декхар оттадаьа шу гаргга ха хьалхагӏа хиннача КПСС XXIV съездо. Еррагача советски наха цхьатарра къоабалйьй цуи решенеш. Дукха хӏама даьа нар социалистически производства темпаш, цуи эффективность лакхъяра ӏилма-технически прогресс сихъяра, къахьегамо оасарле лакхъяра. Цу еррегача факторех хьахул социалистически общество халкъа вахара хьал лакхдара ларда. Хӏинз дикка бола баьча сага йиззача бокъонагӏа харлов советски наха шоай вахара хьал тоалеча пятилетка хьалхарча шеро лаьцар малагӏа дакъа да.

Социалистически общества структура сених латт аьнча, из латт, сага вахара боарам цига цул алапе номинальни боарамах тайпа хиина ца ӏеш хиларах. Волхлойн гӏулакхерча наьхех бетта алапа, шера 3,3 процент даьа а денна, юкъера лаьрхӏача 126 сомага дӏаккхамчаделе я, дуцца чакхдаларга даш пятилетка хьалхарча шеро советски сага дешна руакъа. Хӏаьта во деннад, цул согӏа, общественни фондашкара дикка дукхагӏа ахчех льготаши—мах бола хаш дешарах медицински новкъостал дараи, къоанала пенсеш студенташта стипендеш телара, деша даха хо йоацара бераш учреждене шкa бераш лелдарах кхьдараштех. Бахача наха цу фондашкара нийца ахчех льготаши дӏадахача шерашца нийсдича цу цхьан шера 7,4 процент дукхагӏа а хийна. ӏалахмете чӏоагӏа алсамъяьнна — 68,6 миллиард сом. Нагахьа сапна болхлойн гӏулакхерча наьхен алапена уж дӏатӏатехача, бетта алапа 170 сомага кхоачаш лаьккхенна хул. Бахача наьха хӏара сага сих доарӏаш хьатӏейоагӏа реальни доходаш цу тайпара 4,5 процент лакхъеннай.

Цхьабакъда, из хиина а ӏаш советски наьха вахара хьал тоадара пятилетка хьалхарча шеро боккъонна дененай. Дерригача дуваш хоаш да, масала. Советски махка чуйе цӏенош мел дукха хьаллеш да. Хьалхагӏа а дахна лоархӏаме гӏа, шера 11,4 миллион сага чудайнна кердача 2 миллиони 300 эзари квартира чу. Пачхьалкхено советски дезалашта хӏара дийнахь мах бонцаш толам йола ворӏ эзар гаргга квартираш — из дешна хилкъа торо лакхъяра юкъе лоаца дакъа?

Промышленни предприятешка оттаьь нийс эзар гаргга механизировани поточни цхьа эзари аз эзари согӏа автоматически линеш комплексни механизаци тӏеи автоматизаци тӏеи ялккхай йиъ эзар гаргга участоки цехи. Мадоалеш болча наьха болх цо оттача бьккха хилерал, ца — къахьегама культурана юкъе шеро лаьца дакъа хиларах дуьца а денайи! Хӏаьта бытовой гӏулакхаш дара объем лакхъяла (юкъера лаьрхӏача 15 процент), хӏаьта юкъерча школашкен техникумашкан деша багӏа дешархой, вузашка деша багӏа студенташ специалисташа дукхагӏа хилар — хӏанзале а бӏаь миллион согӏаьр лакхеран юкъера образовани йолаш болча советски наьха культурни боарам лакхбара юкъе даьша дакъа дешадаз?

Советски наьха вахара материальни культурни боарах тӏатӏа дукхагӏа лакхлуш хилар хьехьоккаш йолча цифрайн фонтайн цӏераш яха йош а кӏайнерча сага дӏадахача тайп-тайпарча хӏамий еррегача статьяшка. Цхьабакъда, лоархӏаме да, наьхаш болгадагӏа йола оагӏув хьахьоккаш а. Дӏадаханча шера советски экономика кӏезига тоаа тхай Коммунистически парте пятилеткан а (1971 — 1975 шераш) дӏаьхагӏа перспективана а болгадаь нахи тайшера халкъа вахара хьал тоадара дикхараш кхоачашдаргахьа. Шийн вахара хьал тоадалар тераалдеш волча советски сага чӏоагӏагӏа уйла тӏаьхийта из промышленность, юрта боахам, гӏишлошъяра дегӏадарах дуьцаш йола СССР ЦСУ хоамо цеж раздалаш а.

Велгӏаьа, лоаӏергча вай лахьо боахаме структура тоалларга. Нагахьа сапна, ард вай, 1970 шерашца нийсдича производства средстваш 7,7 процент дукхагӏа хьаьлле, халкъо леладу предметаш 7,9 процент дукхагӏа хьаьлла. Хӏинзарча экономика юкъ хьахьохкаш долча доалъой — машиностроени металлообработка, химически а мехкадьттахимически а — продукци алсамъялара нийсса ихьайтта процент дукхагӏа хьаьад культурно-бытовой боахамен гӏулакхашта лаьрхӏа товараш.

Халкъа гӏулакхаш дӏаухийтача еррагача фондал кхо дакъа кӏезига хиина а дукха лиина а юрта боахамца дуьзадена да. Юртарча къахьегамхошна, хоттема къалаш актув бокъаш хилададлашкх а, пятилетка хьалхарча шера дикка дохкха дайъа лелан наьха вахара хьал тоалаж. Халкъа шуи тӏа, шуи [illegible] цӏенна шарерчуа, дикка дукхагӏа ондада дуда, сирха, [illegible] [illegible] из кхоерашна верӏ [illegible] тӏа тоан боаьбо гулбиа, 1970 шарашца нийсдича 300 [illegible] мотоциклаш мотор дукхагӏа хьадола тӏедаш, тайга а хӏанзла — [illegible] [illegible] ошо наьха [illegible].

Кердача советски гӏерсий географи шорлена, культураш [illegible].

Кхо - йоккхача промышленнаста предприятешка нийсса тӏа-тӏа дукхагӏа хьалъуатт керда кога гӏерсий, хӏамаш тега, пайта хӏамаш а фабрикаш, шурий, шекар, тоска заводаш.

Бахача наьха реальни доходаш алсамъялара цхьаьна дикка дукхагӏа хьаду халкъо леладу товараш, дахьаду, кхуьлу розничи товарооборот а. Иштта пачхьалкхе а дукхагӏа хиина дукха фу, баьцадараш — доаго, тоабениб наьха кхача. Шоаза хӏамаш дохкаш аьнна дукхагӏа доаш дӏаьхкача хана леладен йола товараш: телевизораш, холодильникаш, къаьстта а автомашенаш. Цуи маӏех — баха нах вахара эшача хӏамашца тӏа-тӏа дикагӏа ӏалашбеш хилар.

Кердача пятилетка хьалхарча шеро а доллача хӏаменца кхоачеш хиларгахьа иштта бӏубенаш шерран гӏа баьккхаб Советски махко. 1971 шера СССР халкъа боахам дегӏабоалабара Пачхьалкхен план кхоачашъяра итогий хьакъехьара ЦСУ хоам шоаш бешаш советски гражданий кхы а чӏоагӏагӏа дог тӏеи нийсача пятилеткан пачхьалкхен йоккхий планаш кхоачашъергйолгах шерде дӏадоладеннача 1972 шера ду даьлхе керда толамаш [illegible] долгах. Иштта гӏапа тӏаьна из боаккхаш керда толамаш дахарца кхоачеш хулаш латт Коммунистически парте программа лоаьуш: «Доала хӏама сага дуьа, сага ираза дуьа!».

Юрий ШЕВАЛИН.
(АПН).

Эрсий мотт — итара чӏоалӏа гӏа боарам кхача мехкий мотт ба Монголе. Из ӏомабу школашкев институташкев. Массе тайпара профессеш йолаш болх нах ба цунна тӏабийраз. МНР эрсий моттен литературах преподавателий дунен хьалхашта [illegible] планагӏа чакх а.

СУРТА ТӀА: Улан - Баторерча № 1 йолча школа радиофицированни классе урок луш водаш эрсий мотта преподаватель Д. Цердулам.

А. Елагин сурт.
ТАСС фотохроника.

ПИСЬМО КЕПАТЕХА ДЕЦЕ А

«СЕРДАЛО» газета редакцега письмо дайтад Малгобек районан «Экажевский» совхозерча кертолни хьехча болхлоша Л. Гагиева, М. Гагиева, К. Тумгоева. Шоай кхесале тӏа уж дӏахьер 1971 шера бокъа баллах аьнна кӏезига хаьаьд хкоа ахаш. Из жалоба эаха республикан юрта боахама Министерства хьехьтар письмо тӏа хьар бьлнгай хьажар а цу дешнаш де лоагӏор дар а дехаш.

Укх тайпара жоп дайтад тхона Нохч - Гӏалгӏай АССР юрта боахама министра заместитела В. Сидоренко.

«Совхоза тӏаьйнача кертолаш кӏорий дӏахьегамах цах телараш йолча положенега, звено членашта цар планаш кьахкача продукцех тӏаьа мах премии кертолаш гулъяра плана бӏарчача звенош кхоачамъярга хьежжа тел звеной членашта, хӏаьта гектараш лаьлагӏа положене тӏа кӏаллл хьоахха а даьлан.

Тхьакча гучадаьннад, даха бистача звено членашӏ бола баьча ю. Ю. Аушева звено 1971 шера кертолаш гулъяра плана 96,6 процент кхоачамъяьй. Положенера яххача тайпара кхача, планаш согӏа хьалла продукци на хуле, натуральни наха премия звенош ягӏад.

Цуд согӏа, гучадьннад, плана согӏа лаьрхӏача продукци звеное мах балара оттаьча расчеташка кхы тӏа а луча наьха боарам боаъе йоллаш бокъонаш кхоачамдаза дола бьллаш лакхбаьб, юкъе а хоийташ. Расчет сиха хувадаза ярашаш кхоачамдаза дола бӏахха терлах а зо доагӏа ахча дӏадал деза звенона.

ШУ ДИКА ДӀАДОЛАДАЬД

Рационализаторски изобретательски болх къаьстта дика вӏашитӏехьбаьккхаб Октябрьски Гурув тихара балхий управлене. Цигарча 64 рационализаторо дӏадахача шера нийч а аь производствана юкъеййхьар 57 предложени, цар пачхьалкхена кхоир 842 эзар сом.

Управлене дикагӏа новкъӏача рационализаторех ба механик Могиловский, диспетчер Зарипский, слесарь Щетинин, кхы дукхагӏераш.

Укх толамаш [illegible] ца дӏалйташ къахьег рационализаторашна тӏаьлетка шолагӏча шера а. Цар хӏанзлехьа нийч а аь производствана юкъейикхьай пачхьалкхена [illegible] эзарах сомаш пайда бен йола 13 предложени.

Г. ЛУКЬЯНОВ.

СОЦИАЛИЗМА МЕХКАШКА

ГУРЖИЯ АЛЬБОМ

ПРАГА. (АПН — Прагопресс). Чехословаке кепатеха арадехьийнад «Гуржера гӏелзаш» яха хоза нийсдаь книжки-альбом. Керда беснаш долча 103 репродукции йоазийт республикански музейшка гулъьча халкъа говзалий дикагӏа йола образецаш. Дуктӏаосаккхай дола йоазош дийр искусствий тбилисски музей директор СССР ӏилмай Академе член-корреспондент Шалве Амиранашвили ла. Грузей йола очерк язъяй чешски ӏалхадочо В. Чернс, дуи къамарча рабоний картен текста тӏа нийслуча гуржий дешай словари оттадьр а ой -аа. Книжка арахийнад «Артия», «Обелиск» яхача чешски шеш издательств.

●

ФО ЦӀЕНА ХИЛИЙТАРА

ВАРШАВА. (АПН корр.). Заводской автокарех йоахача чудь доагор доагадеча двигателаш арахта газаш цӏенъеш йола прибор районашта лаборатори тоахамаш дика чакхдаьлад Варшавски политехнически институте. Тоахамаша хьахьеккхар, устройства эффективность лакха хилар: цуга яьнначча газий 90 процентага кхачалле йола токсични компоненташ хаьлуал. Цӏаккха ца сопаш 1500 сакьвта бола берболаш я прибор.

●

ДИКАЛА ШУ

БЕЛГРАД. (АПН соб. корр.). Карара, 1972 шу, арахьлача продукци лакха томе шу да аьнна хьахийнадаь Югославе. Цу хьакъеха дукха ха йоацаш социалистически республика СФРЮ Совета дзукакана. Из кердара гӏулакх итара хьинна хӏадоладаьд машиностроительни электротехнически промышленноста инженерий Союзо.

Моттигерча прессе бола хоамагӏа, хиннаа шуи мае дӏадолалургла. Эттара кердагӏа йола ӏилма-технически кераӏӏьнинарам шейра юкъедика мехкара 80 хьалка латта предприяти тӏехьхки мерз продукци ара да хоййага ӏалашдергдолаш йола мероприятей хьадда программа хӏанзале а кийтъеш я. Из кхиаш чакхъякхе лаьрӏад ийтӏадоагӏача шерашкке, дикала тӏехьолжам доаттабеча Европейски организаце [illegible] конференци Белграде бола [illegible] йолаеча.

А. ШЕСТЮК.

●

«ТАРОМА» [illegible]

БУХАРЕСТ. (АПН соб. корр.). [illegible] «Таромачарнн» Румыниски авиатранспортни компании трассай сеть. Масала, соахк кхы а хьабийллаб дуней халкъашта къалгаш вотт 11 дубай. Кердача пятилетка хьалхарча шера, «Скытей» яхача газета бача хоамагӏа, пассажирски самолеташа чурех дуней халкъашта юкъерча лиишка гӏолла дӏаюла вагла цхьа миллион гаргга саг. Деррига а лаьрхӏача цхьа [illegible] километр вийкь а бац. «Таромае» ацьхаьллаш леларен советски производства самолеташ я.

Ф. АНГЕЛИ.

●

КУБИНСКИ МЕХКДАЬТТА

ГАВАНА. (АПН корр.). Дукха ха йоацаш Кубе мехкдаьтта дац аьнна хеташ. Халкъа ӏаьлах новдаллалца йолча хана уккхаз хоача лоогор. Вӏашагӏкхийттача Штаташкара кхийсал. Тӏаккха, юкъера а дукха ха йоацаш гулдаьннад гӏайрал лаьттал чешашка «Гӏаьржа дошува» доллаш хилар. Из кердадьд республика ӏадама рузкъаш гучадахараш карадерзадарац кубински геологанта новкъостал деш болча советски специалисташта. Январь бетта юкъа Бок де Харук районе а дӏамагӏбедлай керда «Уралмаш-2Б» яха бурувзара установка. Своа-хьакам лаьттал цу [illegible] бӏожарр моар кӏоаш [illegible] курда. Укх гаргтарча хана гӏаьрех тӏа кхоачаргья цу тайпара кхы а ши установка. Кердача бурувзаттача техника тӏа цхьарчо болх бергба советски специалисташа, дӏахо йоадача хана кубинцаша бергба цу тӏа болх. Гӏайре тӏера мехкдаьтта доалла моттиге дӏахо а лохаш я.

ВФП заявлени

ПРАГА. 29 январь. (ТАСС). Американски империалисташца Тхьеу режимо Кулачи ахача провинцехара Къулбехьи Вьетнама кхача районашкара ахоагӏа новы бахачара бӏаьа концентрацион гаьна хьнача концентрацион лагераши дӏайоийр цхьалиер саг саьтса бахк тӏа. Бахк [illegible] дӏайоаржаьда ВФП заявлене тӏа.

Дукха нах йоаш бахачара дӏа а бахийнад, лоаш оттабе, царга каторжни къахьегийта оттаьча кхаь из цхьа дахьа да из царяски гӏулакх, ахаш бологадекхха заявлене тӏа. Демилитаризованни цонадл лоаллахь хьача районашка беха нах цигара дӏабахийта гӏерт империалисташ царна чуьатта ранш цу территорех сихаш да беха моттигаш а й цу тайпара наха бакъа я лархӏаш.

ВФП-ас хьалда хоржаха хӏаши ларӏ цу алашай хьал бою бошора, американски империалистами марионеточни режимо дача гӏулакхаш, йоал заявлене тӏа, деррегача мехкий къахьегамхой, профсоюзаш тӏа а хьох цу гаттара къамча эуалле хьадаа дувьл йоалара.

ДикагӀа дола совгӀат

Кхойтта шу хьалха Нохч-ГӀалгӀайн культура Министерства библиотекарий курсаш чекх а яьлла ше яьча юрта, Долакова, библиотеке болх бе ера ДӀаендукоева Новсат. Хала дар Новсата юкъ-яьлла. Геттара хала дар мессахана библиотеке хулаш хиннеча хенан «сакъердаш» долча берашна. Цхьабакъда, балхахарчи бозамо, хьинаро, дешархой новкъосталло гӀо дир ДӀаендукоева Новсата халонаш эшае.

ХӀана пуя дукха ба новкъостий. Юртара школа чекх а яьккха, библиотеке балха баьхкар къона мехкарий: Чертоева Соня, Бельтоера Аня. Уж балха боагӀача хана Новсат балха опыт болаш а, районе цӀ хеза а яр. Шийн эррига опыт дӀаяла лаьрхӀар яо, шийн къонача гӀоначашта. Цукхьа Новсата мо дика болх бе гӀерт къонабараш а.

Дукха ба болх библиотекарий. Дале я цхьакха а компани, мероприяти чакхъяла цар лоархӀаме дакъа да лоацаш. Ялат чуяцача кана района культура ЦӀен болхлоища цхьана уж ухар кхаш даладераишта концертахи увттаде, читкаш, беседаш е, лекцеш ена. «Молния» яха листовкаш арахеца новкъостал дора, дӀахетабора болхлой парте ХХIV съезда исторически решенеех. ХӀаьта юртарча дешархоица «ВархӀлагӀча пятилетке карагӀдаьлираш» яхача темах лаьца беседай бӀарча цикл чакхъяьккхар, дукха лекцеш йийшай, докладаш яьй.

Дукха ха йоаццаш библиотекареша, районии культура ЦӀен болхлоица цхьана чакхъяьккхар «Са болх хьона, питилетка» яха сайре. Цига бийхабар «Ингушский» совхоза дикагӀа бола болхлой: доярка Картоева Аня, механизатор Гетагажев Хьажбикар, Батыжев НаӀиб, иштта кхыбола болхлой. Дукха ха йоаццаш хилар уккхаа Базоркин Идрисе «БӀаьшерий боадонера» яхача книжкана читаль конференци, № 7 йолча школе дешархоица кхьаьа оттаьа Некрасова юбилейна хетаьа сайре, кхьдераш.

Дукха балхаш ду Долаковрча библиотека эӀамигача коллективо. ХӀара денна дукха нах хул библиотеке — эӀамига а боккхий а. Вешаме, балабекха тӀаяц уж мехкарена, эша книжка хорж, мегагӀ книжка деша дева хьехар ду.

Библиотека дешара зал а кийчъ я. Пенех доахк В. И. Ленинах, партех, комсомолах, района а, паччахьалкхен а вахарах дукха плакаташ, стендаш. Цудукхьа тамаш ец хьий Новсата 'а, йуп гӀоначашта а дукха сийлен грамоташ тийша хилар. Цхьабакъда, Новсата эттара лезагӀа йита совгӀат юртхоша дег тӀара эша бар-кал да.

Д. КАРТОЕВ.

ХИШ ЦӀЕНА ЛЕЛАДЕ

СССР хишкара чхьаьрий запасаш лорадра хьакъехьарча 1958 шера 15 сентябрерча СССР Министрий Совета сецаино чӀоагӀъярча Положение а СССР Союзен союзни республикай хиш законодательства ардаша а нагахьцар промышленни коммунальни предприятешкара цӀенъдаьна дена хиш, нувхиш, дахьйола бӀеха хӀаваш болхамайна чхьаьрий хиккеча хиннен цар йистониен дӀакхувса. Цар эулаш до тарлу кхвкарча чхьаьрий запасаша а хӀаьта иштта хи чурча чхьаьрий хьахулийташ йолча кхыча зӀамаргу а.

Іалашьете дукха материальни лачаш средствош хьакхд пачхьалкхеро предприятешкаро бахача пальа хоашиаро арахувса бӀеха хиш цӀенду гӀирсаш хьийола технически средствашш хьальяра. Масала, укх тӀеххьарча 10 шера Шолж цӀендарга дӀадахийтад массеха хьтам миллионаш сомаш. Республика дукхача предприятешка ду маьа хьалдаьд Шолжа чуи цунах хьахетача кхыча хиш чуи чуухийта бӀеха хиш дикка цӀендаь дола гӀирсаш. Оргтехмероприятеш чакхъяьхари производства технологи вергаьлкха толари балхаш долаш дукхача предприятешта дикка кӀезигдаь а геттара соцадаь республикерча доакхача а хиттача а цӀенача хиша чуухийта бӀеха хиш. Шала а кхьдола хиш а бӀех ца дайта оардагӀаьлинай общественность а. Городерчеи районашкарчеи дукхача предприятешка эӀамагӀьехкай хишкара чхьаьрий лорадду общественни постий. Вокха-хьехама болх бу цар предприятешкен бахача пала юкъеи хиш бӀех ца дайтара дешаех лаьца. Цу тайпара чхьаьрий лорадоча пачхьалкхен органашта доккха новкъостал а деш. Из болх дехьа бийнайбол хи тӀара дӀадаьлинад дукха йоьута тӀадамаш, цӀендаинад нехийаьто Іалашдаь ярта хи йистера бордаш. Хий оттара бӀехагӀа хиннача моттига — города юкъера дикна тӀа — хьа дальа чхьаьрий. Цу тайпара хӀам дег дагхийла а бӀехача хиша доадаьа чхьаьрий бӀоеш жзадахкарга, уж доадаларга, цар Іа даькхарга, шийн дӀоахкала Шолжа чу чхьаьрий дахарга.

Цхьабакъда, Шолж бӀех ца дайтарахи цу чурча чхьаьрий запасаш алсамъяхарахи дола дай ца дарра кхоастадулургдац шийн республике бахача берригача нахахь — эӀамигачо а воккхачо а — цуи актуальность кхеташьчул тӀехьагӀа мара.

Толхар фуд аьлча, дукхьаа Шолжи цунах хьадотарлу хиши бӀехдеш йолча промышленни коммунальни предприятеш сецагӀа хиита дикка эулаш ду цу чу бӀеха хиш, нувхаш, кхы иеа йола бӀеха хӀаваш чукхувсаш болча городе а районашка а бахаш мала.

Масал доалаь гӀоьга наха доашу 1871 шу чакхдоалаш г. Грознийрча Ленински райиспол-коме шийн председатель С. И. Обрадин корте а волаш эӀамагӀъолалар Ленински районе бахача нахарг Шолж ца бӀехдайта лаьрхӀа йола комисси. ТӀаккха, фу хилар цунах? Дукхача моттигашка, Московски, Субботинский, Нові Буачидзе улицагӀарча цӀеношта тӀехьашка Шолжо йисто гӀолла хьалхеттаь пора-даьд нувкий бӀарча гувнаш. Цу улицашка бахача дукхача нахд дахи Шолжа чу кхуве нувхаш, бӀеха хиш, кхыйола хӀамаш.

Кхы а буцца бодаш бе уза хиш бӀехдеш бола цхьацкха тайпара нах. Уж ба механизатораш. Дукхача автомашенаш, трактораш шийхарана, шоай доалахьа транспорт йолаш барана шоай транспортни средствош Шолжа чу а кувд хьадетталгча хиша а ма. Республикерча дукхача гарашай цхьаболча шоай ца, цудукхьа цу гаражашкара шофераш автомашенаш хиййола транспортни средствош долхачоа литтачи цӀенача хина йиха союй хул, нахадаьта продуктиеш чхьаьранта а наха а зенаеи йойча кхача вошалсашцох уж бӀех а деш.

Иштта дехи автомашенаш ю Грозненски автотехно-карбидни завода района Шолжах тиллача тӀайна юхе, Шалин районерча Махкетаеульски канала чу Аргунски дукхакомбината дукха догхоа кхоабача бахала юхе, гор. Гудерикесерча Белиа кхача хи тӀа, республикерча дукхача моттигашка.

Республикерча къахьегаххой депутатий эррагача городскойи районашки исполнительных комитетамка, Нохч-ГӀалгӀай АССР хишкара чхьаьрий запасаш чӀоагӀагӀа лорадра де деарий хьакъехьара» № 62 йола 1970 ш. 10 февралера Нохч-ГӀалгӀай АССР Министрий Совета сецаш кхоачаш а беш, хиш тӀех цар йистошкен транспортни средствош хьалагъ доаккхи йола магийта йоцаш а автотранспортни средствош йолаш йолча предприятей, организацей нуялкхошкара хий цӀенду зӀамаш дола гӀирсаш а тӀехьа мидовейкен хьалхьайта хьадетелла а дирга.

Шолжи цунах хьадетталу хиши хӀена лоьттадар эррагача общественноста, предприятей, организацей берригача кулгалхой, Советски Іальдиа органий декхар.

Б. ХИМОИЕВ, чхьаьрий [illegible] Грозненски [illegible].
В. ЗАКИРОВ, чхьаьрий [illegible] Грозненски [illegible].

Мохьдаль хьега, Сохворя: СУРТА ТӀА: (аьрдехьара аттехьа): Иржи Раска (ЧССР), Г. Ковалев (СССР), Бьорн Вирхьола (Норвеги).
ТАСС сурт.

Толамаш тӀех хила йиш яр

Назрановски райпромкомбината чуйоагӀа филиал ТӀой-Юрта хьайкхлай 1969 шера. Цу чу хьаю берий кочамаш, платаш, керта тӀа техкаду кхалчаьха йовлакхаш кхыдараш. ЧӀоагӀа довзаккхал а деш бу юртарча мехкараш шоай болх. Дика лекхдаьккхад дӀадахе 1971 шу. Хана итт ди хьалха шера план кхоачаш а яь массеха бӀаь сома цхьаьа продукци арахийцар цар.

Иштта дика къахьег цар укх шера а. Дега шоай дехкараш тӀехкхоачашлен хьебоагӀа шовяш Картоева Доллткан, Мальсоева Марем, Чуманова Лида, Кетиева Лейла.

Цхьабакъда, цейсу цар балха новкъарлонаш а. Цхьа бутт дӀаболеи силт ца хиларех филиала болхлоша дакъалхе дейтаь еса ца лоӀаш.

Кхоачам ба дуккьал укх шера дар дейтаь цех сеха лаьттад, аьлча. Назрерча электроподстанце кулгалхоша [illegible] хьаьа дӀадаха йиш йола кхоачамбоацараш дӀа ца довлаш ши-кхоь ди доал. Из санна долча кхоачамбоацараша чӀоагӀа новкъарле ю филиала балха.

Б. ГАСАРОВ.

ИСКУССТВО ДЕГӀАЙОАЛАЯРА

Денах я хьада а хьаьна хилар хоровой общества II-ча республикански конференце. Цига дийцар республике музыкальни хоровий искусство дӀахо дегӀайоалаяра накъех.

Отчетни доклад йир Республика хоровой общества правлени председателе, Нохч-ГӀалгӀай АССР заслуженни артиста А. В. Брайловске.

Докладчика белгалдаьккхар ше хьахиначе укх 13 шера Ерригроссийски хоровой обществаса советски наьха коммунистически мораль хьахилийтара искусство пропаганда еш боккха болх баь хилар. 13 шера Нохч-ГӀалгӀайче хьалий хоровой общества 13 районий городскойи отделени, 120 юкъьанцара организаци. Царна юкъе ца кулькен хоровой кхаж деза 19 эзар саг.

Республика культура министерствоца, просвещени министерствоца, профсоюза областной советаца, ВЛКСМ обкомаца, республикански культурни-просветительни учрежденешца, культура отделашца цхьана болх а беш, общество теркам тӀабахийтар республика хоровой коллективашта организационни, методически, творчески новкъостал дара, [illegible] тӀехь музыкально-хоровой искусство дӀахо а даькхьара.

Дикка болх бир В. И. Ленина бӀаь шу дизара кийчлуш ва белгалдоакхара, фашистски Германи эшаь 25 шу дизар белгалдоакхаш КПСС ХХIV съезда кийче еш. Республикански хоровой обществас новкъостал ду художественни самодеятельноста 9 республикански хьахара хьалхара тур чакхйоаккхача.

Хоровой общество лоархӀаме моттиг лоац концертахи балха. ХӀара шера городашкеи юртахкеи бахача нахд бӀаьхи концерташ увттаду. Самодеятельни артисташ профессиональни искусства болхлоша дукха концерташ оттадир Къилбаседа Кавказа ловзарашка йолча республикашка, Червлёнски ГЭС, Краснодарски водохранилище [illegible].

Докладчико дика доаккхал дийцар берашца балхача балхах. Къаьстта аьлча хьо дийцар хоровой обществас г. Грозный эӀамагӀйолача музыкальни йиь школа балхах. Цига дешаш дийь 500 сов бер.

Йоакха моттиг дӀалаьцар докладе тӀа правлени балха кагие дола кхоачамбоацараш дувцаш. Къаьстта аьлча докладчика белгалдаьккхар республике цхьаьна профессиональни хор ца хилар. ХӀаьта из хилча хул опытагӀа Іеналургбар самодеятельни артисташ.

Белгалдаьккхар хоровой общества Шелковски, Наурски, Советски районий отделеной болх лоара хилар. Цар геттара хӀоашта теркам тӀабахийтаб музыкальни хоровий искусство дӀахо а дегӀайоалаяра, ловра юкъера общества членашта музыка совш бола нахи активисташи.

Прениех къамельхаш дир хоровой общества Грозненски городской отделени председателе И. Ф. Ирлански, Сунженски района «Победа» колхоза хора кулгалхоче С. Д. Борисова, Нохч-ГӀалгӀай АССР заслуженни артисте А. М. Халебске, творчества республикански ЦӀен директора А. S. Мазаева, республика просвещени Министра заместителе В. И. Скородумове, Грозненски культура городской отдела заведующе И. А. Синявиное, дукхаьа кхычар.

Цар нисдир дийцар хоровой пале алар дегӀадоаладеш хоровой общества республикански правлене балха дукха бенхача балхах, белгалдьхар цу тӀехь хиина кхоачамбоацараш, нийса ца оцаш йиса торонаш.

Конференце делегаташа тӀеийцар КПСС ХХIV съезда решенешка тӀехьа идеологически болх тебабара коммунистически кхетам саг хьахиларех хьакъехьа де деза гӀулакхий хьадар йола программа.

С. ПИТАШ.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

ГЕБАГӀА ТӀА ЯГӀА «АССАМБЛЕЯ»

Дукха ха йоаццаш Лиссабона лаьхкхайкаьй Анголах Мозамбиках «фордал дехьарча территорех» «парна шерагӀа йола автономи а луш» Португальски штаташ лаьиа нӀк тиллараx йола предложени. Колонизатораша шоай колонешта «законодательни ассамблеяш дув», хӀаьта генерал-губернатораш паччахьалкхен министрий ранге боалаш лекхбе дага ба. ВӀашагӀйоакхе лерхӀаш йола штаташ тоаллараx кӀирахь дувц лиссабонски газеташ, хӀаьта африкански халкъашта ассамалера дар санна дола вахар хургда йоал.

Цхьабакъда, цу конституционни пропагандистски хӀилла цхьанкха саг тувланертац. «Статус кво» яхачох кхы тӀехьагӀа кулаш цхьакха тайпа хувцамаш дац. Колоней цӀераш «фордал дехьара провинцеш» яьна хийцай, кхьебенниш. Кунах тоаллеиладаш массанш а цига бахача наьха хьал. ХӀаьта керда хьалтехача вывеска юкъа кӀал къаьмара порядкаш юсаргхиларах цхьаккха шеко яц.

Вахар тоалдоарах дац цу тайпара политически хӀиллаш лелаяха ца йоалаш Лиссабон хилар. Ангола мукъаяккхара тӀехьарча Халкъа болама (МПЛА) герзашкарча низаша мехкарча пхийтта районах итт районе тӀом бу хӀана, хӀаьта тоъал доккхий толамаш а дахьад. Мозамбик мукъаяккхара Фронта (ФРЕЛИМО) отрядий кара я 200 эзар квадратни километр совгӀа йола территори. 1970 шера патриотий герзашкарча низаша тӀом буьургбоаиача вакиккхов пи эзар гаргга португальски салтеш эпсари, хӀалакъаьй дукха тӀема техника.

Де лерхӀача хувцамех йолча предложенешка лиссабонски Іальдаллаша дӀаяа хьоахадаьлак Гвинея-Бисау а Зелени мыса гӀайренаш а (ПАИГК) мукъален Африкански парте патриоташа мехка территоре кхаь дакъах шиъ дакъа дӀалаьле а мукъадаьккха йоана цхьаь «фордал дехьарча провинцех». «Уж дикдалар» лозахеттальдац — къайле мичай дукхьал уклава португальски карательни гӀулакхаш во хилар, хӀаьта Каэтану правительство африканаски халкъашта бале гӀертача цхьа цхьаькха цхьан «конструкционни» кхаа а царна новкъостал дой тӀешт а.

Португальцаш шоай колонешка «бица» гӀертар, лиссабонски пропаганда дуа буьача тайпара, африканцай йовкхо вега аӀалла а дац, рузкъаьна тӀаккхера сутерал а. Колониальни эскара гебагӀаьна лорадеш да колоней Іалашна рузкъаштон бахача нахан эксплуатаци ярах хӀара шера миллиардаш кхьалагӀа дакъа доллар хӀена пайда беча цхьа оӀамига кучаш мара боацача монополистий хьашташ.

180 миллион доллар — уж я наналиа цӀера тӀа йоага мехарий порташа дӀадийна хлатаже, нйрбахьа бокхий нах, кхалнах, бераш. Уж бе лоадаш боацача маьлах кхашка, шахташка, рудникашка кӀайча хьхоша эӀаккха бӀарт тӀеоа на бокхеаш норе а беш бовкъаш сеттадаш боалха, кхьаха йола бокъоиаш йоацаш лаьа бах лелабеш бола 11 миллион африканхи. Къал, бокъо ца хилар, сагото — из да керда бахача «штатий» халкъашта португальски колониальни лур.

Цу халкъаша хьалхагӀа а миргӀато яьккха хургьар, нагахьа санна США-х, Англех, НАТО хьача державаех лаьттача дунен халкъашта юкъерча империализмо португальски колониализмо чӀоагӀа га ца доахаре. ООН резолюцеш кӀоарга талха а еш, цар кагаярна Іалашъю Португали колониальни тӀом лоаттабера хашала дергдоацача герзаца. Укх тӀехьарча итт шера алкха США Лиссабона деннад 400 миллион доллара наьха гора. Португальцаш лелаш африканцай портошта тӀамехкеча напалмохи фосфорни бомбаш тӀа «США хьаьий» лаьна тамагӀа летт. «Аддис Зенин» яхача эфиопски газета гетгара кийса белгалдоакх, «Анголи Мозамбикен африканцай бомбера новкъостал дер дукхьал США» хилар. Португальски карательаша шоай американски гӀоншкара тӀема «опыт» а хьаоц, колонешка дохьаж доала нахашш чутувсарна а, «тебарош Къувлбаьхен Вьетнаме лелареш боргаш йола операцеш чакхьярна а.

Колонизатораш гераша Іолашйон долча халкъузакьарча шоай империалистически гӀоаараша шоашта болча пайдана мара дац ца. Португальски колонешка цар дӀаухийтача капиталовложенешка доккхий пайдаш тӀа царна. Цудукхьа да Африкера Лиссабона доал дӀадаьхалийтар империалистийна дала хӀема деш хилар.

Цхьабокхьа, Ангола, Мозамбик а, Гвинея-Бисау халкъий лаІам кагбулургбац португальски колонизаторешка. Шоай лоӀамеча африкански паччахьалкхеиий дунен тӀарча берригача прогрессивни нахий гӀонна цар керда-керда толамаш йоах, Африкера португальски колониализм боккъоиа хӀалах хургйола сахьат гаргга а [illegible].

В. ГУРЬЯН.
(АПН).

КУБА РЕСПУБЛИКЕ

КУБА. ЦӀенкха ца дукхи гӀортата долла мехка юртанш: деррига дувеш тӀара уза немеш доессадоии доттан летт. ХӀара шера массандуш фарда тӀа гӀолла дӀа-юха кхуьъа мукъаш. Цу дакъе боккхача лоархӀаме я мехка йоккхагӀа йола порташ: Гаванен Сантьяго-де-Кубах (Ориенте провинци). Уж я дукха праналаш, складской помещеней сеть, хи тӀа лела ище бола храналш, хӀаьта иштта Советски Союзера кхача социалистически механкареш ена Іаллаьната дукха автопогрузчикаши кхы тайпа портовой техникеи шоай доалаьа йола хӀананрча тайпара, чӀоагӀа механизированни предприятеш.

СУРТА ТӀА: Гавански порте. Автопогрузчика тӀара кубински болхлой.

Е. Кувиднова сурт.
ТАСС фотохроника.

Китаях йола «Руде право» газета комментареш

ПРАГА, 29 январь. (ТАСС). «Руде право» тӀахи арахьеккхай пекински кулгалхошта юкъе долча хьалхен пекински а американски а пропаганда позицешка цхьатӀерра дарехи йола В. Долежала дуненн халкъашта юкъера комментарий.

Комментаре йоах укх деношка «Вашингтон сайди стар» яхача американски газета тӀа арахьаьккхай Китаерча хьалхх йола статья, цу тӀа йоах дукха ха йоццаш Пекине лаккера хьакимаш хувцаш доазол дехьара пачахьалкхе юкъехйинккхар. Газета тӀа яаду, хьаьстта аьлча, ховш маларра «сийлахь-воккхача баьча метта оттаргвар» яхаш дукха ха йоацаш а тӀехьа КНР-е йийна оборона министр, цул тӀехьагӀа «Мао Цзэ-дуна кулг тӀаккоададе» тӀийртав яьха Линь Бяо вади веннача, Советски Союзе водача самолета тӀа вевнна цхьан.

Из статья, юкъьцца нелла сенсационни хеталой а, боккъалдар аьча пекински пропаганда дагахь я, яхаш яаду В. Долежала. Мехка «шаш лини къовсам» дӀахо латташ хилар бакъ а деш, массехк бутт бе хегараш лелабу зоговораш увттаюи «контрреволюци операш» а «политически тийшабол бераш» а дӀабахар китайски прессан радиоси дӀадеха. «Жэньминь жибао», «Цзефанцзюнь бао» яхача газеташа а «Хунци» яхача журнало а араьккхача, Синьхуа агентства яхачох, Мао Цзэ-дуна указанеш тӀайолча кердача шерарча статья тӀа, иштта китайски пресса кхьча материалаш тӀа а йоах «Мао лини хувцадаь» гӀийртача заговорщикий хоазол дехьарча паччахьалкхенашца «къайлагӀара бувзамаш» хиннад. Статьяш тӀа а заговорщикий цӀераш а е доазол дехьарча паччахьалкхенешкий цӀераш а еце а, Пекина ше дувцар «Вашингтон сайди стар» яхача газета йолча уӀлане чӀоагӀду.

Повнеш иштта цхьатарра хилар дикка йиш яц пекински кулгалхошта юкъе эттача къовсама бахьан Китае эттача хьалах а дозаш, «арахьера тӀадеишараш» дувзадеча эа гӀерташ дакъе а хилара мара, яхаш яаду дӀало «Руде право». ХӀаьта хьалха лаьрхӀа я «Вашингтон сайди стар» сенсационни заявленешка пекински непайоаш дегабуама-ш? Геттара дика гуш да китайски лаккерча хьакимашта юкъе хина хувцамаш доазол дехьарча паччахьалкхенашца гӀулакх дог-наш хилар, цу веилкодержавни маоистски политически курса кризис, пекински кулгалхой стабильность йоацаш, чӀоагӀдало йоацаш хилар хьахулийташ хина а тӀехьа тӀайогӀача хина хьахулийтарйола а кризис хилар.

Политически арепера Линь Бао дӀаваккар — из боккъола а эӀалла дага ца хинна хӀама да, нагахьа санна из политически деятель хилларах тӀерра вавнна ца Іеш, физически а хӀаьаьна вале, тахкха из кхьметтаь китайски кулгалхоштa юкъе хулача маоистски хӀанзарча хувцамашта а сенсацеш я йоах «Руде право» комментаре тӀа. Дувцар-м ма дий дукха ха йоацаш а тӀехьа «сийлахь воккхача баьча» эттара тенамергӀа доаш соратингӀ, цун ногаметта оттаргвар хинна ца Іеш, антисоветски выступленеш еча юкъе Маона коттера тӀехьа лаьттарех волча деятелах. Нагахьа санна Мао Линь дӀавакхха лаьрхӀа хиннавале, тӀаккха миштта кӀоарга а яра а хила еза шерра дӀадоваийтача Линь «карагдаьнача депал долча гӀулакхех» лоравала лаьаш йола маоистски кулгалхошта юкъера эӀашдуьлаш.

Линь Бао вейдав яхаш газеташ тӀа, керда «Вашингтон сайди стар» а доаш, дувцарех хьачча цар хьада дагайоийт детективаш. Масала, якъа дувцар Линь Бао самолеташ МНР-а сагӀоргахье ведда дӀавахка аьна Маога аьлча, цо «Тьма гӀоргаш» аьннад, яхаш. ХӀаьта «Ивнинг стандард» яхача английски газета тӀа дувц Мао Цзэ-дуна дукхьалар заговор кийчъеш ба китайски маршалаш лаьна цунга эттара хьалха дӀахийтар американски разведка я, яхаш. ВӀашагӀкхайттача Штатий кинотеатрий экранаш хьалийза йола ше ма ярра детектив я из.

Вайнда хӀоаз дувцар детективаш а доаш тахан Китае лаьттача хьалах хар ца йоах тӀеххьара а «Руде право». Цудукхьа уж тайпа хӀамаш лоадам боаца уйла яь дита йиш яц. ДерригӀача а ликнеша теша ду чуруча хилонаша хьоаль Китае цӀенхааштара кризис хилара. ХӀаьта дукха ха йоацаш хинначи событей хьакъехьара пекински американски версеш цхьатарра хилар тамаше хиина ца Іеш, дегабуам байташ а я.

ТЕЛЕВИДЕНИ

3 февраль.
9.31 — Керданераш. 9.45 — Веронта. «Буратино вистдвана». 10.15 — «Доаккха доацача дувцаре йола синвета яха художественни фильм. 11.40 — Оазиав мукустра. НаслагӀча питилетках [illegible] чхьаьрий болхаш дегӀабера гӀулакхах йола передача. 11.55 — Телевизорашка хьоккамбарий письмойх йола концерт. 12.30 — «Юртара даьй [illegible]...! Телевизионни документальни фильма премьера. 13.15 — Керданераш. 16.55 — Концерт. 17.25 — Дешархошта. «50 пионерский костеро». Ленина цӀерагӀйолча эррига союзни пионерски организаце исторех йола телевизионни викторина. 18.05 — Телевизионни передачаш (нохчий, эрсий меттала). 18.15 — Дунен халкъашта юкъера обозрени. 18.30 — Миллионий ленински университет. Партех йола беседаш. Партийни кулгалдаре формаш методаши. 19.00 — «Малой Бронная» Московски драматически театре творчески сайре. 21.15 — «Ха». Информационни программа. 21.45 — Іаи 11-гӀа дола Олимпийски ловзарш кьолелар. Японера передача. Передача [illegible] передачаш.

4 февраль.
9.30 — Керданераш. 9.45 — [illegible]. 10.30 — Коммунисташ. 11.00 — Іаи 11-гӀа дола Олимпийски ловзарашка. Японера передача. 12.30 — «Тайп-тайпара [illegible]» яха художественни фильм. 14.05 — Искусства мастерий концерт. 14.55 — Керданераш. 17.00 Догаманаш. «Прикладной искусство халкъа мастераш». 17.30 — Берашта бола фильм. 18.00 — Буржуазни идеологеца лоаттабера къовсамо кхоачаш [illegible] КПСС-а ХХIV-гӀа съезд (нохчий меттала). 18.15 — «Лоацдача [illegible] тӀее яха телевизионни фильм. 18.30 — Хьайбай фермашка гӀолла яь рейд. Моштад шундига рационе гӀулакх? 18.55 — Телевизионни передачаш (гӀалгӀай, эрсий меттала). 19.15 — Хоамаш, реклама. 19.30 — Социалистически дуне. 19.50 — «Хила [illegible]» яха художественни фильм. 21.00 — «Ха». Информационни программа. 21.30 — Іаи 11-гӀа дола Олимпийски ловзарашка. Японера передача. Передача [illegible] передачаш.

ХАОТТАМ

Тахан республика гӀолла Грозне хувцалуш морхаш а йолаш, юкъ-юкъе кӀеззиг дукха ло а делхаш, къилбаседа-малхбузехьара гӀелххьача боарие мух а хьекхаш хи хила а фетера температура республике гӀолла 12—17, Грозне 13—15 градус шийла йолаш хила а тарлу.

Кхоанен ловией мораш а йолаш, кийле-юкъе ло а сеиац, кхьахайолча моттигашка лаьгӀа ло а делхаш, къилба-малхбоалехьара гӀелххьача боарие мух а хьекхаш хи хилеи фетера температура бийсанна 15—20, денона 8—13 градус шийла йолаш хила тарлу.

Метеостанци.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный-81, 364081. Ленина улица, 11 (3-гӀа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-00; редактора зам. — 2-38-11; [illegible] секретара — 3-34-30; партейни вахарча, культура, промышленноста отделий — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; [illegible] отдела бухгалтери — 3-80-71.

«Грозненский рабочий» [illegible] типографи. Революци проспект 7/84.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный-81, 364081, ул. Ленина, 11 (3 этаж). Телефоны: редактора — 3-44-00; зам. редактора — 2-38-11; ответственного секретаря — 3-34-30; отделов партийной жизни культуры и промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем и бухгалтерии — 3-80-71.

Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84.

СФ05027. Заказ № [illegible].